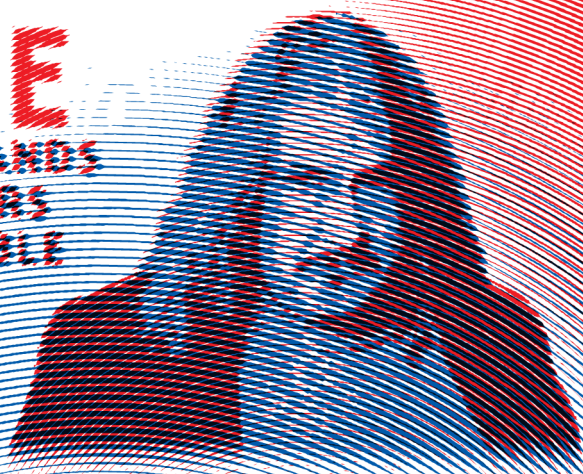

NBE

**NEDERLANDS
BLAZERS
ENSEMBLE**

WONDERLIJKE VERHALEN

**MUZIEK MAURICE RAVEL · CLAUDE DEBUSSY
BEWERKING MICHA NANEL · WILLEM VAN MERWIJN
LIVE-DANSTING GERDA DENDOoven
TEXST & VERVOLGER ILJA LEONARD PFEIJFFER**

NBE.NL

06 MEI 2017 **ENSCHEDÉ MUZIEKCENTRUM** ×
07 MEI 2017 **HEERLEN PARKSTAD LIMBURG THEATERS** ×
09 MEI 2017 **ARNHEM MUSIS** MET JONGNBEOST ×
10 MEI 2017 **WAGENINGEN JUNUSHOFF** ×
11 MEI 2017 **PARADISO AMSTERDAM** ×
12 MEI 2017 **DORDRECHT ENERGIEHUIS** MET JONGNBEWEST ×
13 MEI 2017 **TILBURG THEATERS TILBURG** MET JONGNBEZUID ×

× inleiding door Saskia Törnqvist

Het NBE nodigt u na de voorstelling natuurlijk weer van harte uit voor het afterconcert door het NBE en hun gasten.

WONDERLIJKE VERHALEN PROGRAMMA

LA BOÎTE À JOUJOUX - **CLAUDE DEBUSSY**

BEWERKING WILBERT BULSINK

MA MÈRE L'OYE - **MAURICE RAVEL**

BEWERKING WILLEM VAN MERWIJK

PRÉLUDE À L'APRES-MIDI D'UNE FAUNE - **CLAUDE DEBUSSY**

BEWERKING MICHA HAMEL

TEKST EN VERTELLER **ILJA LEONARD PFEIJFFER**

LIVE-PAINTING **GERDA DENDOOVEN**

NEDERLANDS BLAZERS ENSEMBLE

FLUIT————— **Jeannette Landré**

HOBO————— **Bart Schneemann**

————— **Justine Gerretsen**

KLARINET————— **Harmen de Boer**

————— **Gerrit Boonstra**

FAGOT————— **Bram van Sambeek**

————— **Marieke Stordiau**

SAXOFOON————— **Johan van der Linden**

————— **Willem van Merwijk**

HOORN————— **Ron Schaaper**

TROMPET————— **Bas Duister**

————— **Ramon Wolkenfelt (6/10/12 mei)**

TROMBONE————— **Alexander Verbeek**

BASTROMBONE————— **Brandt Attema**

CONTRABAS————— **Wilmar de Visser**

PERCUSSIE————— **Yu-Ling Chiu**

————— **Malika Maminova**

WAARACHTIG PUBLIEK!

Op 29 mei 1912 beleefde Claude Debussy's *Prélude à l'après-midi d'un Faune* haar première als balletuitvoering in een choreografie van Vaslav Nijinsky, ster-danser van Les Ballets Russes. Bekend is het verhaal hoe het Parijse publiek in het Théâtre du Châtelet vanwege die choreografie diep verdeeld raakte in kampen van bewonderaars en van haters. Tot de haters-categorie behoorde bijvoorbeeld Gaston Calmette, hoofdredacteur van Le Figaro, die daags erna op de voorpagina van zijn krant berichtte: 'Men toont ons een ontuchtige faun, met smerige bewegingen, bestiaal in zijn erotiek. En zijn poses zijn even onbehouden als onfatsoenlijk.'

Voor wie het wonderlijke verhaal over Debussy's meesterwerk nog niet kent: Debussy schreef het in 1892-94 naar een gedicht van de symbolist Stephane Mallarmé, waarin een mediterrane faun wordt geschetst in zijn hunkering naar een paar muzische schone. Of het verlangen van de faun wel of niet in vervulling gaat houdt Mallarmé wijselijk in het midden en dat doet ook de geheimzinnige – en meteen succesvolle – muziek van Debussy. Maar Nijinsky wist er in 1912 wel raad mee. In zijn choreografie verrichtte hij zelf in de hoedanigheid als faun een ondubbelzinnige handeling die bij menig Parijzenaar de adem deed stokken. 'Het ware publiek zal een dergelijk dierlijk realisme nooit accepteren', schreef Calmette in de hierboven genoemde recensie. Ook Debussy toonde zich *not amused*.

'Het ware publiek'; kom er nu maar eens om. Een 'waar' publiek reageert spontaan en dus primair, ongehinderd door de vraag hoe een kunstwerk verder de geschiedenisboeken in zal gaan. Rond 1912 vonden er verschillende balletvoorstellingen en concerten plaats die heftige reacties losmaakten en die later als meesterwerken zijn erkend: denk aan Stravinsky's *Le Sacre du Printemps* in 1913 (ook in een choreografie van Nijinsky) en in datzelfde jaar het beruchte 'Skandalkonzert' in de Wiener Konzertverein waar Arnold Schönberg eigen baanbrekend werk dirigeerde naast composities van zijn pupillen Alban Berg en Anton Webern. In beide gevallen ontstond er groot tumult in de zaal.

Dát waren nog eens tijden, toen kunst haar prettig ontwrichtende werk kon doen omdat het publiek primair reageerde en zich niet indekte tegen een potentiële historische flater. Sindsdien is er zoveel op het wereldtoneel en in de kunsten gebeurd dat de spontaniteit heeft moeten wijken voor gereserveerdheid, ironie, berekening, soms zelfs verveling. Kan kunst überhaupt nog cho-

queren en ontwrichten? Eén ding is wel zeker: echte goede kunst heeft gelukkig nog altijd het vermogen om te verwonderen.

Leven in een speelgoeddoos

Als het om muzikale verwondering gaat, spant de muziek van Maurice Ravel de kroon. Een prachtig voorbeeld is zijn cyclus *Ma Mère l'Oye* voor piano vierhandig, in 1910 opgedragen aan Jean en Mimie, de kinderen van zijn vrienden Ida en Cipa Godebski. Dertig jaar later beschreef Mimie hoe Ravel haar op zijn knie placht te zetten en haar dan vertelde over Klein Duimpje, de keizerinnenheks Laideronette en Belle en het Beest, allemaal verhalen van Moeder de Gans die de blauwdruk vormen voor de deeltjes uit *Ma Mère l'Oye*. In 1911 maakte Ravel een orkestratie en in 1912 beleefde de vijfdelige cyclus, voorzien van korte tussenspelen, de balletpremière in het Théâtre des Arts.

Omstreeks diezelfde tijd had ook Claude Debussy geregeld een klein meisje op zijn knie aan wie hij verhalen vertelde. Het betrof hier zijn eigen dochter Chouchou, voor wie hij meerdere composities schreef, waaronder *La boîte à joujoux* (1913), gebaseerd op een prentenboek van André Hellé. De verteller bij Debussy's compositie begint zijn verhaal als volgt: *'Dit verhaal speelt zich af in een speelgoeddoos. Speelgoeddozen zijn een soort van steden, waarin de speelgoedjes hun leven leiden alsof ze mensen zijn. Of zijn de steden misschien speelgoeddozen waarin mensen leven alsof zij stukken speelgoed zijn?'*

Het is nogal een vraag, vooral in het licht van de Eerste Wereldoorlog die een jaar later zou losbarsten. Debussy, lamgeslagen door de gebeurtenissen en lijdend aan slokdarmkanker, staakte de instrumentatie van het werk en liet die over aan zijn collega André Caplet. *La boîte à joujoux* kreeg een eerste bal-topvoering in 1919, een jaar na Debussy's dood. In de tussenliggende jaren van 1914 tot 1918 had de oorlog bewezen hoe mensen als speelgoedstukken van tafel geveegd konden worden. In die helse periode verloor de kunst haar onschuld en deed de ironie zijn intrede. De tijd waarin men zich de luxe kon permitteren om zich op te winden over een faun die aan z'n gerief kwam, was voorbij.

Gekatapulteerd naar deze tijd

In dit programma komen de genoemde werken van Debussy en Ravel op een nieuwe manier tot leven in bewerkingen van de componisten Micha Hamel, Willem van Merwijk en Wilbert Bultman. Nijinsky's faun herrijst op het achterdoek

in de reconstructie van het Russische dansfenomeen Rudolf Noerejev (1938-1993) en daarmee herleeft de roze- en sepia-keurige wereld van decor- en kostuumontwerper Léon Bakst, vormgever van het eerste uur van de Ballets Russes. De Vlaamse illustratrice Gerda Dendooven laat simultaan bij de muziek van Ravel heel andere beelden zien; zij katapulteert de verhalen van Moeder de Gans naar een nieuwe, soms rauwe werkelijkheid. En Ilja Leonard Pfeijffer, een graag geziene gast bij het NBE, bestijgt de spreekwoordelijke kansel om ons, het gepokte en gemazelde publiek van nu, te vertellen over de dingen die de mensheid zichzelf en de aarde aandoet. Dat zijn nogal wonderlijke verhalen, maar het zijn dan ook erg wonderlijke tijden.

Saskia Törnqvist

ILJA LEONARD PFEIJFFER

Ilja Leonard Pfeijffer schrijft romans, verhalen, gedichten, columns, essays, kritieken, theaterstukken en songteksten. Hij woont en werkt in Genua. Pfeijffer was tot 2004 werkzaam als classicus aan de Universiteit Leiden. In 1998 won hij de C. Buddingh-prijs voor zijn dichtbundel *Van de vierkante man*. Voor de Boekenweek 2000 stelde hij de bundel *De Antieken: Een korte literatuurgeschiedenis* samen. In 2014 won hij de Libris literatuurprijs met zijn roman *La Superba* (2013). Pfeijffer en het NBE werkten al eerder samen in 2011, bij de voorstelling 'De Waan van de Dag'.

GERDA DENDOOVEN

Na haar studie grafische kunsten in Gent werkte Gerda Dendooven (Kortrijk 1962) enkele jaren als begeleidster van artistieke kinderateliers in verschillende musea. Sinds 1992 doceert ze grafische vormgeving aan het Hoger St.-Lucas Instituut in Gent en illustreert ze veel kinderboeken. Naast illustratrice is Gerda schrijfster. Ze schrijft toneel, en ook kinderboeken, bijvoorbeeld *Mijn mama* (2001) en *Samen in bed* (2002). In 2017 won Dendooven de Woutertje Pieterse Prijs. Ook maakte Dendooven de illustraties voor 'De Hemel' van Bart Moeyaert en het NBE.

NEDERLANDS BLAZERS ENSEMBLE

Het Nederlands Blazers Ensemble (NBE) is een groep van ruim twintig topmusici die zo'n tachtig keer per jaar samenkomt om in binnen- en buitenland bijzondere programma's te spelen. Gezamenlijke bezieling en honger naar avontuur drijft het NBE tot het maken van theatrale muziekprogramma's die zelden onder één muzikale noemer te vangen zijn; het NBE speelt muziek van alle soorten en maten die de zinnen en verbeelding prikkelt.

Naast de concertseries door heel Nederland verzorgt het NBE ieder jaar het spraakmakende Nieuwjaarsconcert dat door de VARA op tv wordt uitgezonden.

Het ensemble wordt regelmatig uitgenodigd voor bijzondere gelegenheden. Zo trad het NBE op tijdens staatsbezoeken in India, Thailand en Turkije, en was het te gast in de fameuze PROMS serie in de Royal Albert Hall in Londen. Daarnaast mocht o.a. het NBE tijdens de inhuldiging van Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander de muzikale invulling geven in de Nieuwe Kerk. Tevens is het programma van de dankbetuiging aan Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Beatrix op 1 februari 2014 samengesteld door Bart Schneemann, hoboïst en artistiek leider van het NBE.

Het NBE kenmerkt zich niet alleen door haar eigen signatuur, hoge kwaliteit en diverse repertoire, maar toont met regelmaat haar maatschappelijke betrokkenheid middels bijzondere projecten, zowel in Nederland als internationaal. Het NBE hecht groot belang aan het maken van muziek met en voor minder kansrijken en op plaatsen waar levende muziek niet vaak klinkt.

Artistiek leider Bart Schneemann over het NBE:

“Wij houden ervan muziek te spelen uit alle windstreken en van alle tijden, en alle muziekstijlen met elkaar te verbinden. In elke voorstelling proberen wij de kracht van al die prachtige noten te gebruiken om u een verhaal te vertellen. Een verhaal dat u zal ontroeren, verbazen en op andere gedachten zal brengen.”

JONGNBeregionaal

Tijdens Wonderlijke Verhalen spelen het jongNBEzuid, jongNBEoost en jongNBWest een voorprogramma in respectievelijk Tilburg, Arnhem en Dordrecht.

Deze jongNBeregionaal ensembles bestaan uit talentvolle leerlingen van muziekscholen, harmonieverenigingen, fanfarekorpsen, brassbands en jeugdorkesten uit de regio in de leeftijd 15-20 jaar. De ambitie is om op hoog niveau en op een spannende manier samen muziek te maken. In enkele repetities werken de jonge musici toe naar een mooi concert, samen met het NBE. Daarnaast geven ze enkele concerten bij hen in de buurt. En dat allemaal onder begeleiding van ervaren NBE-musici.

Het jongNBeregionaal vormt een belangrijke schakel tussen jongNBE en jong-jongNBE, zorgt voor samenwerking in de regio (conservatoria, jeugdorkesten, HaFaBra) en slaat een brug tussen de verschillende muziekpraktijken. jongNBeregionaal is een mooie aanvulling op alle muziek die er al is in de regio's en verlaagt de drempel tussen professionele en amateurmusici en daarmee ook die tussen muziekscholen en conservatoria.

JONGNBEoost

GECOACHT DOOR ALEXANDER VERBEEK

Gemma Scherpenzeel fluit | Eline Teune fluit | Maarten Feil hobo | Femke Kleijssen klarinet | Maartje Zomer fagot | Selena Kranenburg saxofoon | Ramon Nijland hoorn | Jaap Prinsen trompet | Gijs ter Braak trombone | Arjan Linker trombone | Judith Capelle contrabas | Madee Schreurs slagwerk

JONGNBEZuid

GECOACHT DOOR WILLEM VAN MERWIJK

Puck Brouwers fluit | Jade Kuijpers fluit | Jules Baeten klarinet | Sarah Warnau fagot | Sven Smeets saxofoon | Karin van Rens hoorn | Marthe Meskers trompet | Marieke Smeets trombone | Nicole Groenendijk baritonsaxofoon | Twan Swagten slagwerk

JONGNBWest

GECOACHT DOOR DICK VERHOEF

Iara de Carvalho Perillo fluit | Lisette Honhoff hobo | Femke van den Bergh klarinet | Anke Benning fagot | Julian van der Linden saxofoon | Frank Monster hoorn | Hans de Munnik trompet | Jelte de Buck trombone | Pelle van Esch bastrombone | Max den Hoedt slagwerk

NEDERLANDS BLAZERS ENSEMBLE

artistieke leiding	Bart Schneemann
zakelijke leiding	Niek Wijns
productie	Elena van Slogteren
	Ellen Geertse
hoofd marketing	Olga Mouret
pr & marketing	Floor Pletzers
muziekvoorbereiding	Geert Rubingh
educatie	Claartje Gieben
zakelijke ondersteuning	Karen Smit
licht	James Murray
projectie	Genes Peters
stagemanager	Luc Kossen
geluid	Donné Roos/Theo Janssen
inleiding	Saskia Törnqvist
foto's	Peter Lodder

Nederlands Blazers Ensemble
Korte Leidsedwardsstraat 12
1017 RC Amsterdam
0206237806
info@nbe.nl
www.nbe.nl

**FONDS
PODIUM
KUNSTEN**
PERFORMING
ARTS FUND **NL**

**NBE'S
LOTGENOTEN**

AFK
amsterdams
fonds voor de
kunst

VOLG HET NBE OP SOCIAL MEDIA

www.facebook.com/Nederlands-BlazersEnsemble

@deblazers

@deblazers

Nederlands
Blazers
Ensemble

NBETube